

Sheikki Laakso ps ym.

Lakialoite laiksi lastensuojelulain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteen tarkoituksena on muuttaa lastensuojelulakia (417/2007) siten, että lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön turvataan tekemällä lapsen vienti tämän terveyden tai kehityksen vaarantaviin, ulkoministeriön matkustustiedotteissaan vältettäviksi luokittelemiin maihin huostaanottoperusteeksi.

PERUSTELUT

Lastensuojelulain (417/2007) 40 §:n mukaan lapsi on otettava sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen huostaan ja järjestettävä hänelle sijaishuolto, jos puutteet lapsen huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet uhkaavat vakavasti vaarantaa lapsen terveyttä tai kehitystä. Tällaiseksi lapsen terveyttä tai kehitystä vakavasti vaarantavaksi tekijäksi tulee laskea lapsen vieminen ulkoministeriön matkustuskehotuksessaan vaaralliseksi määrittelemään maahan.

Ulkoministeriö kategorisoi matkustuskehotuksensa viiteen ryhmään seuraavasti: "noudata tavanomaista varovaisuutta", "noudata erityistä varovaisuutta", "vältä tarpeetonta matkustamista", "vältä kaikkea matkustamista" ja "poistuttava maasta välittömästi". Lapsen vieminen kahden kriittisimmän varoituksen alaiseen maahan — "vältä kaikkea matkustamista" ja "poistuttava maasta välittömästi" — on laskettava lastensuojelulain (417/2007) 40 §:n määritelmän mukaan kasvuolosuhteeksi, joka uhkaa vakavasti vaarantaa lapsen terveyttä tai kehitystä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lastensuojelulain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lastensuojelulain (417/2007) 40 § seuraavasti:

40 §

Velvollisuus huostaanottoon ja sijaishuollon järjestämiseen

Lapsi on otettava sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen huostaan ja järjestettävä hänelle sijaishuolto, jos:

1) puutteet lapsen huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet uhkaavat vakavasti vaarantaa lapsen terveyttä tai kehitystä; tai

2) lapsi vaarantaa vakavasti terveyttään tai kehitystään käyttämällä päihteitä, tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikollisen teon tai muulla niihin rinnastettavalla käyttäytymisellään.

Esimerkkinä 1 momentin 1 kohdan puutteista lapsen huolenpidossa tai muusta lapsen terveyttä tai kehitystä vakavasti uhkaavista kasvuolosuhteista voidaan pitää oleskelua tai matkustamista maissa, joita ulkoministeriö matkustustiedotteessaan kehottaa kokonaan vältettäväksi ("vältä kaikkea matkustamista") tai joista se kehottaa poistumaan ("poistuttava välittömästi").

Huostaanottoon ja sijaishuollon järjestämiseen voidaan kuitenkin ryhtyä vain, jos:

1) 7 luvussa tarkoitetut toimet eivät olisi lapsen edun mukaisen huolenpidon toteuttamiseksi sopivia tai mahdollisia taikka jos ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi; ja

2) sijaishuollon arvioidaan olevan 4 §:n mukaisesti lapsen edun mukaista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 22.6.2020

Sheikki Laakso ps

Riikka Purra ps

Sebastian Tynkkynen ps